

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/665/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1411211931
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:1411211931.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Renáty Gavalcovej v právnej veci navrhovateľa: Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, proti odporkyni: P. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. F. XXXX/XX, Y., zastúpená Centrom právnej pomoci, so sídlom Nám. slobody 12, Bratislava, IČO: 30 798 841, o zaplatenie 2.647,13 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Skalica zo dňa 16. júla 2014, č.k. 3C/103/2013-46, t a k t o

r o z h o d o l :

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok, v časti zamietnutia návrhu vo zvyšku a v časti trov konania p o t v r d z u j e .

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa určil, že zmluvná podmienka v Úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. patriacich k úveru podľa návrhu zmluvy z 12.02.2007 účastníkov navrhovateľa a odporkyne v znení:

§ 6 v prípade vzniku akejkoľvek zo skutočností uvedených pod písm. a., b., c., § 3 tejto Hlavy, ak je dôsledkom z nich povinností klienta uhradiť spoločnosti celý poskytnutý úver, je klient povinný uhradiť spoločnosti súčasne s úverom aj zmluvnú pokutu vo výške zmluvného úroku, čiže čiastku, na ktorú by spoločnosti vznikol z titulu úveru nárok, ak by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach. Spoločnosť je oprávnená v týchto prípadoch úver po zosplatnení neúročiť.

A v Návrhu na uzatvorenie úverovej zmluvy Veľká pôžička SR platnosť tlače od 01.05.2006 uvedenom v Hlave 13. Záverečné ustanovenia § 3 v prípade omeškania úhrady splátky alebo splátky RU alebo ich časti alebo zmluvných pokút alebo platieb podľa Hlavy 7. § 6 týchto UP je klient povinný zaplatiť úrok z omeškania vo výške 0,08 % z dlžnej čiastky za každý začatý deň omeškania, najmenej však 100 Sk. V prípade omeškania s úhradou splátky úveru, prípadne splátky RU, či ich častí dlhšie ako 7 dní je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 8% z čiastky, z ktorej úhradou je v omeškaní. Ustanoveniami o zmluvnej pokute týchto UP nie sú žiadnym spôsobom dotknuté nároky spoločnosti voči klientovi na náhradu škody v plnej výške popri zmluvnej pokute. Spoločnosť je oprávnená zmluvnú pokutu alebo úrok z omeškania klientovi celkom alebo čiastočne odpustiť,

§ 4 V prípade omeškania klienta s úhradou splátky úveru, prípadne splátky RÚ, či je časti dlhšieho ako 6 mesiacov, je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 5% z úveru, z ktorého vrátením spoločnosti je v omeškaní, sú podmienkami neprijateľnými a neplatnými. Ďalej súd napadnutým rozsudkom odporkyni uložil zaplatiť navrhovateľovi sumu 900,63 eur s 0,024 % úrokom z

omeškania denne od 14.06.2014 do zaplata a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a vo zvyšku návrh zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 52 ods. 1, 2 a 3, § 53 ods. 1, 3 a 4, § 54 ods. 1 a 2, ako aj ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, keď dospel k záveru, že predmetná úverová zmluva je jednoznačne zmluvou spotrebiteľskou, kde na jednej strane vystupuje fyzická osoba - spotrebiteľ, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a na strane druhej právnická osoba - dodávateľ, ktorá pri uzatváraní zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľský charakter zmluvy vyplýva z postavenia účastníkov zmluvy, keď niet pochyb o tom, že právny predchodca navrhovateľa je bankou podľa § 2 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, právnickou osobou so sídlom na území Slovenskej republiky založenou ako akciová spoločnosť, ktorá po a) prijíma vklady a po b) poskytuje úvery a ktorá má na výkon činností podľa písmen a) a b) udelené bankové povolenie, ktorého predmetom podnikateľskej činnosti je aj poskytovanie úverov, je dodávateľom bankovej služby a zo žiadneho z údajov zistených v konaní nevyplývalo, žeby odporkyňa požadovala poskytnúť úver nie ako spotrebiteľ podľa § 52 ods. 3 OZ, ale žeby naopak konala ako osoba pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Z týchto dôvodov súd daný vzťah medzi navrhovateľom a odporkyňou posúdil ako vzťah zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a na vzťah účastníkov použil špeciálnu právnu úpravu spotrebiteľského úveru obsiahnutého v zákone č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov a úpravu v Občianskom zákonníku. Vychádzajúc z tvrdenia navrhovateľa, že s odporkyňou dňa 19.02.2007 uzavrel úverovú zmluvu, súd skúmal, či vôbec existovala takáto zmluva a ak áno, či bola zmluva uzavretá platne. Ustanovenie § 4 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch určuje, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu a taxatívne stanovuje, aké náležitosti musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať. Absencia niektorých týchto náležitostí nespôsobuje neplatnosť zmluvy, ak už bol poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo ak bol dodaný tovar, alebo poskytnutá služba, z dôvodu ochrany spotrebiteľa. Zákon o spotrebiteľských úveroch účinný v čase uzatvorenia úverovej zmluvy namiesto sankcie neplatnosti sankcionoval veriteľa tým, že od spotrebiteľa nemôže požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere (§ 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch). Tieto údaje musí obsahovať priamo zmluva o spotrebiteľskom úvere už v okamihu jej uzatvárania, pričom majú byť uvedené zrozumiteľne a dostatočne veľkým písmom. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že návrh bol podaný dôvodne len sčasti. Zo zmluvy o úvere súd zistil, že nebola uzatvorená dňa 19.02.2007 tak, ako uviedol navrhovateľ v návrhu, ale bola uzatvorená dňa 12.02.2007. Súd má v konaní preukázané, že navrhovateľ uzavrel s odporkyňou platne zmluvu o úvere, ktorá má charakter spotrebiteľského úveru. Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch zmluva bola uzavretá v písomnej forme, vyžadujúcej sa pre jej platnosť a bol z nej zrejмый záväzok navrhovateľa (veriteľa) poskytnúť finančné prostriedky a tiež záväzok dlžníka (odporkyne) vrátiť ich. Spotrebiteľským úverom je každé dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy spotrebiteľovi, a to za odplatu veriteľom bez ohľadu na právnu formu, s výnimkou zmlúv vymedzených v § 1 ods. 2 cit. zákona a v konaní nebolo zistené, že by sa vylučovalo použitie zákona č. 258/2001 Z.z. a ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Pri spotrebiteľskom úvere musí ísť o dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov, ktoré musí spotrebiteľ po uplynutí dohodnutej doby vrátiť. Zmluva obsahuje výšku úveru, celkovú výšku úveru, počet splátok, údaj RPMN. Zmluva neobsahuje priemernú hodnotu RPMN, ročnú úrokovú sadzbu, ani poplatky, ani konečnú splatnosť úveru, ani termíny splatnosti splátok. Vzhľadom na uvedené súd považuje zmluvu o spotrebiteľskom úvere za platnú, pretože odporkyňa boli poskytnuté finančné prostriedky, avšak keďže neobsahuje údaj o úrokovej sadzbe ani o poplatkoch, navrhovateľ v zmysle § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch nemôže od spotrebiteľa požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. V rámci súdnej kontroly danej vnútroštátnemu súdu Smernicou Rady č. 93/13/ EHS sa súd zaoberá otázkou, či spotrebiteľská zmluva a k nej patriace úverové podmienky, neobsahujú ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, teda či neobsahuje neprijateľnú podmienku. Súd poukazuje na ustanovenie § 52 ods. 2 OZ, podľa ktorého ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa použijú vždy, ak je to na prospech strany - spotrebiteľa a odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Neprijateľné podmienky zákon sankcionuje

absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Spotrebiteľ nemá pri podpise zmluvy možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť pochopiť ich obsah. Zmluvu uzatvára spotrebiteľ na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení. Súd určil za neprijateľnú podmienku v Hlave 7 § 6 v Úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. patriacich k úveru podľa návrhu zmluvy z 12.02.2007, podľa ktorej v prípade vzniku akejkoľvek zo skutočností uvedených pod písm. a., b., c. § 3 tejto Hlavy, ak je dôsledkom z nich povinností klienta uhradiť spoločnosti celý poskytnutý úver, je klient povinný uhradiť spoločnosti súčasne s úverom aj zmluvnú pokutu vo výške zmluvného úroku, čiže čiastku, na ktorú by spoločnosti vznikol z titulu úveru nárok, ak by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach. Spoločnosť je oprávnená v týchto prípadoch úver po zosplatnení neúročiť. Skutočnosti uvedené v § 3 tejto hlavy sú nasledovné: a) klient sa oneskoril s platením aspoň dvoch splátok alebo sa oneskoril s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace alebo po b) klient oznámil spoločnosti nepravdivé údaje alebo po c) klient porušil niektorú z ďalších povinností z ÚZ alebo zo zmlúv, ktorých predmetom je zabezpečenie pohľadávok vyplývajúcich z ÚZ. Následkom porušenia niektorej z uvedených skutočností je vznik povinnosti klienta uhradiť celý úver a povinnosť zaplatiť aj zmluvnú pokutu vo výške ušlého úroku čiže čiastku, na ktorú by navrhovateľovi vznikol nárok, ak by bol úver splácaný v dohodnutých splátkach a spoločnosť je oprávnená v týchto prípadoch úver neúročiť. Súd hodnotí právny úkon navrhovateľa premietnutý do hl. 7 § 6 ako právny úkon podľa § 37 ods. 1 OZ neplatný pre jeho neurčitost' a nezrozumiteľnosť. S ohľadom na ustanovenie § 544 ods. 1 a 2 OZ nie je z neho zrejma výška ušlého úroku dohodnutá medzi účastníkmi a ani výška zmluvnej pokuty, prípadne spôsob jej určenia. Po zosplatnení úveru navrhovateľ nemá právo na úrok z úveru, lebo ide o požičanie peňazí, ku ktorému po zosplatnení celého úveru nedochádza. Podmienkou určitosť zmluvnej pokuty je v zmysle § 544 ods. 2 OZ písomné dojednanie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Je nepochybné, že z ustanovenia Hlavy 7 § 6 „...ak je dôsledkom vznik povinnosti klienta uhradiť spoločnosti celý poskytnutý úver, je klient povinný uhradiť spoločnosti súčasne s úverom aj zmluvnú pokutu vo výške ušlého úroku, čiže čiastku, na ktorú by spoločnosti vznikol z titulu úveru nárok, ak by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach...“ výška zmluvnej pokuty - určená pevnou a konkrétnou sumou nevyplýva. Zo zmluvného dojednania nie je dostatočne zrejmy ani spôsob výpočtu. Vymedzenie termínu „ušlý úrok“ nie je konkrétne pre výpočet zmluvnej pokuty v každom jednotlivom prípade. Formulácia podmienky pri určení spôsobu výpočtu ušlého úroku, ak je podľa podmienky ustanovené za zmluvnú pokutu, neobsahuje konkrétne vymedzené pravidlo výpočtu so zafinovanými veličinami, ktoré sa majú použiť. Ustanovenie pripúšťa aj situáciu, že pre menej intenzívne porušenie povinnosti nastane splatnosť úveru, takže navrhovateľ (veriteľ) nemusí zotrvať vo vzťahu celé úverové obdobie a rovnaký zisk v podobe úrokov z poskytnutia úveru dosiahne aj skôr, pretože v znení zmluvnej podmienky úroky v podobe zmluvnej pokuty má týmto spôsobom garantované. Ide o sankciu, ktorá je podľa § 53 ods.4 písm. k) OZ neprijateľná. Súd ďalej určil za neprijateľnú tiež podmienku v Návrhu na uzatvorenie úverovej zmluvy Veľká pôžička SR platnosť tlače od 01.05.2006 uvedenú v Hlave 13. Záverečné ustanovenia v § 3 kde v prípade omeškania úhrady splátky alebo splátky RU alebo ich časti alebo zmluvných pokút alebo platieb podľa Hlavy 7 § 6 UP je klient povinný zaplatiť úrok z omeškania vo výške 0,08 % z dlžnej čiastky za každý začatý deň omeškania, najmenej však 100 Sk. V prípade omeškania s úhradou splátky úveru, prípadne splátky RU, či ich častí dlhšie ako 7 dní je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 8 % z čiastky, z ktorej úhradou je v omeškaní. Ustanoveniami o zmluvnej pokute týchto UP nie sú žiadnym spôsobom dotknuté nároky spoločnosti voči klientovi na náhradu škody v plnej výške popri zmluvnej pokute. Spoločnosť je oprávnená zmluvnú pokutu alebo úrok z omeškania klientovi celkom alebo čiastočne odpustiť. Taktiež ako neprijateľnú podmienku súd určil tiež podmienku uvedenú v Hlave 13 v § 4, kde v prípade omeškania klienta s úhradou splátky úveru, prípadne splátky RÚ, či je časti dlhšieho ako 6 mesiacov, je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 5 % z úveru, z ktorého vrátením spoločnosti je v omeškaní. Tieto ustanovenia úverových podmienok súd vyhodnotil ako neprijateľné podmienky a preto sú absolútne neplatné s poukazom na § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Ide totiž o neprimerané sankcie, ktoré znáša spotrebiteľ. Súd dospel k tomu záveru, že zmluvné pokuty dojednané v úverových podmienkach spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Zmluvné pokuty boli dojednané v rámci úverových podmienok na vopred pripravenom tlačive a spotrebiteľ si zmluvnú pokutu individuálne nedojednal, nakoľko zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách. Spotrebiteľ si zmluvné pokuty uvedené v úverových podmienkach, ktoré nie sú súčasťou zmluvy individuálne nedojednal a ustanovenie § 544 ods. 1

OZ predpokladá dohodu strán vtom, za porušenie ktorej konkrétnej povinnosti vzniká záväzok strany porušujúcej zmluvu druhej strane zaplatiť paušalizovanú náhradu škody, ktorou je zmluvná pokuta a súčasne podľa ods. 2 je k platnosti záväzku zo zmluvnej pokuty potrebná dohoda strán, z ktorej musí byť zrejmá výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. Navrhovateľ ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. Súd nepovažoval podmienky, z ktorých uplatňoval navrhovateľ zmluvné pokuty za individuálne s odporcom vyjednané a ani v konaní nebol v zmysle § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka navrhovateľom preukázaný opak. Podmienky, za ktorých navrhovateľ dohoduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách podľa názoru súdu poškodzujú spotrebiteľa. V úverových podmienkach bol za to isté porušenie povinnosti (omeškanie so splátkami) dohodnutý niekoľkonásobný postih a to jednak úrok z omeškania, zmluvná pokuta, náhrada škody a taktiež aj právo navrhovateľa od zmluvy odstúpiť a požadovať zaplatenie celého úveru, takže nepochybne ide o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach navrhovateľa a odporcu a preto súd v tejto časti (v časti uplatnených zmluvných pokút) návrh zamietol ako nedôvodný. Zmluvná pokuta má podľa významu prevažne funkciu trestať stranu, ktorá porušila záväzok a to napriek vyjadreniu navrhovateľa, že ňou represiu nesledoval, ale ustanovenia mali za cieľ prevenciu, t.j. snahu primäť klienta k opätovnému riadnemu splácaniu úveru. Zmluvné pokuty vo výške 4,88 eur a v sume 4,53 eur sú naviazané na porušenie povinnosti pri omeškaní dlžníka. Súd posúdil návrh ako nedôvodný v tejto časti vzhľadom na to, že zmluva má povahu spotrebiteľskej zmluvy s poukazom na znenie § 52 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka, kedy na právny vzťah medzi účastníkmi je nutné okrem ustanovení ÚP aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, ktoré majú kogentnú povahu a sú súčasťou obsahu záväzku bez ohľadu na dohodu strán. Zmluva medzi účastníkmi vznikla v dobe, kedy už Slovenská republika transformovala do svojho právneho poriadku smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Súd dospel k tomu záveru, že ustanovenia o zmluvných pokutách dané do ÚP navrhovateľom spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sankciu. Pokiaľ by súd návrhu na zaplatenie zmluvnej pokuty vyhovel, nielen že by porušil zákon, princípy súkromného práva, ale došlo by aj k porušeniu záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z členstva v Európskej únii. Navrhovateľ ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú navrhovateľ žiada od spotrebiteľa zaplatiť. Súd považuje za neprijateľné, aby bol spotrebiteľ sankcionovaný spôsobom ustanoveným v ÚP, pretože zmluvná pokuta má byť primeraná aj k výške a významu záväzku, ktorý sa ňou zabezpečuje. Za ročné omeškanie spotrebiteľa by spotrebiteľ podľa ustanovenia Hlavy 13 § 3 ÚP v prípade omeškania úhrady splátky úveru alebo ich časti alebo zmluvných pokút má spotrebiteľ povinnosť zaplatiť úrok z omeškania vo výške 0,08 % z dlžnej čiastky za každý deň omeškania čo predstavuje úrok z omeškania 28,8 % ročne, pri stanovení že má povinnosť zaplatiť najmenej 3,32 eur (100 Sk) je iba na vôli navrhovateľa, ktorú z možností využije a v prípade omeškania s úhradou splátky úveru viac ako 7 dní sa ukladá spotrebiteľovi ešte aj povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 8 % z čiastky, s ktorej úhradou je v omeškaní. Kumuláciu týchto sankcií za omeškanie súd považuje za neprimerane vysokú sankciu. Navrhovateľom dané do podmienky, že úrok z omeškania je vo výške 0,08 % denne odporuje ustanoveniu § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pretože pre vzťah účastníkov platí, že sa riadi pre spotrebiteľa pre neho výhodnejším zákonom, vopred sa nemôže vzdať svojich práv (§ 54 ods. 1 a 2 OZ) a podľa vykonávacieho predpisu nariadenia vlády SR k Občianskemu zákonníku nikdy výška úroku z omeškania nedosahovala výšku 28,8 % ročne a nie je v súlade s právom na ochranu spotrebiteľa, ktoré mu priznáva Občiansky zákonník. Z pohľadu náhrady škody je takáto zmluvná pokuta neobhájiteľná aj z dôvodu, že podľa zmluvy nárok navrhovateľa na náhradu škody prevyšujúcej zmluvnú pokutu nie je dotknutý. Súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných podmienok a bolo by v rozpore s cieľom Smernice, ak by sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa zmluvných strán. Navrhovateľ nerozlišuje medzi prípadmi, kedy spotrebiteľ poruší povinnosť na začiatku zmluvného vzťahu alebo na jeho konci. Vo všetkých prípadoch je spotrebiteľ viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty a je to potrebné považovať za neprijateľné. K zmluvnej pokute, ktorú navrhovateľ vyrubil odporkyňi vo výške 4,88 eur a vo výške 4,53 eur stanovenej zmluvnou podmienkou v Hl. 6 § 6 súd uvádza, že o nej nebolo preukázané, že bola individuálne medzi navrhovateľom a odporkyňou vyjednaná, pričom dôkazné bremeno zaťažuje navrhovateľa a súd má za to, že ju nemožno považovať za platne dojednanú v zmysle § 544 ods. 1 a 2 OZ. Výška tejto zmluvnej pokuty je úplne závislá od jednostrannej vôle navrhovateľa, umožňuje výšku určiť výlučne

jednej strane bez akýchkoľvek obmedzení a tým hrubo poškoduje druhú stranu. Po čiastočnom späťvzatí zostalo predmetom konania zaplatenie sumy 2.647,13 eur a úroku z omeškania vo výške 0,024 % denne zo sumy 2 647,13 eur od 23.04.2009 do zaplatenia a trovy konania. Pohľadávka v sume 2.647,13 eur podľa navrhovateľa pozostáva z neuhradených mesačných splátok a z neuhradenej pokuty vo výške 4,53 eur, túto časť zmluvnej pokuty navrhovateľ nezobral späť. Keďže navrhovateľ nemôže od veriteľa žiadať úrok ani poplatky neuvedené zmluve, súd priznal navrhovateľovi iba nesplatenú časť istiny v sume 900,63 eur. Súd má v konaní preukázané, že odporkyňa získala od navrhovateľa úver vo výške 1.991,63 eur, ktorý splatila sumou 1.091 eur (21 splátok po 51,72 eur a tiež sumou 4,88 eur), zvyšok úveru nesplátila riadne a včas, a preto súd zaviazal odporkyňu na úhradu nesplatennej výšky istiny v sume 900,63 eur a vo zvyšku súd návrh ako nedôvodný zamietol. Súd priznal navrhovateľovi úrok z omeškania vo výške podľa návrhu, pretože tento nepresahuje úrok z omeškania vo výške o 8 percentuálnych bodov vyšší ako základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu v zmysle Nar. vl. 87/1995 Z.z., keď navrhovateľ uplatnil úrok z omeškania vo výške 0,024 % denne, t.j. 8,76 % ročne, avšak súd priznal navrhovateľovi úrok z omeškania odo dňa 14.06.2014 do zaplatenia vzhľadom na to, že navrhovateľ v konaní nepreukázal, že výzva k úhrade celého úveru zo dňa 22.04.2009 bola odporkyňi doručená, a preto súd priznal navrhovateľovi úrok z omeškania až odo dňa nasledujúceho po dni, kedy bol odporkyňi doručený návrh s prílohami, t.j. odo dňa nasledujúceho po dni, kedy sa odporkyňa dozvedela, že jej záväzok voči navrhovateľovi je splatný. O trovách konania súd rozhodoval podľa § 142 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Odporkyňa nebola v konaní celkom úspešným účastníkom oproti navrhovateľovi a preto súd vypočítal jej pomer úspechu resp. neúspechu k pomeru úspechu resp. neúspechu protistrany v konaní. Pomer rozdelenia trov konania zodpovedá pomeru úspechu odporkyne zníženého o pomernú časť jej neúspechu. Navrhovateľ sa pôvodne domáhal zaplatenia sumy 2.659,54 eur, po čiastočnom späťvzatí sa domáhal sumy 2.647,13 eur, pričom to, že sa konanie o sumu 12,41 eur zastavilo procesne zaviniť navrhovateľ, z toho mu súd priznal sumu 900,63 eur a do zvyšku tejto sumy návrh zamietol. Miera úspechu navrhovateľa predstavuje 33,86 % a u odporkyne 66,14 %, čistá miera úspechu odporkyne predstavuje 32,28 %, čo znamená, že odporkyňa by mala nárok na náhradu trov konania vo výške 32,28 %. Predpokladom rozhodnutia o trovách konania je podľa § 151 ods. 1 a 2 O.s.p., aby ich účastník uplatnil za podmienok stanovených v tomto ustanovení. Úspešnejšia odporkyňa si náhradu trov konania neuplatnila, neúspešnejší navrhovateľ podal návrh na rozhodnutie o trovách. Na základe týchto skutočností súd rozhodol, že sa navrhovateľovi pre jeho procesný neúspech v konaní náhrada trov konania nepriznáva.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa v časti určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok, v časti zamietnutia návrhu vo zvyšku a v časti trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý navrhol rozsudok v napadnutých častiach zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, alternatívne rozsudok v napadnutých častiach zmeniť a rozhodnúť v súlade s jeho návrhom na vydanie platobného rozkazu. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesúhlasil a odmietol tvrdenia súdu, že úverová zmluva, keďže neobsahuje údaj o úrokovej sadzbe ani o poplatkoch, navrhovateľ v zmysle § 4 ods. 5 Zákona o spotrebiteľských úveroch nemôže od spotrebiteľa požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku síce správne uviedol znenie zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení do 31.12.2007, avšak ho zle aplikoval v danom prípade, nakoľko zákon jasne hovorí, ktoré náležitosti musí obsahovať zmluva o spotrebiteľskom úvere a úroková sadzba, priemerná RPMN, konečná splatnosť a poplatky nimi nie sú. Poukázal na to, že chýbajúci údaj o ročnej úrokovej sadzbe v spotrebiteľskej zmluve v tom čase uvedený následok nespôsobil. Z uvedeného vyplýva, že ak súd prvého stupňa dospel k záveru, že pre chýbajúci údaj o ročnej úrokovej sadzbe je potrebné spotrebiteľský úver považovať za bezúročný a bez poplatkov, tak jeho záver je nesprávny, pretože na vec aplikoval právny predpis v znení, ktorý v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy ešte nebol platný a účinný. Ako neprijateľnú zmluvnú podmienku súd definuje ustanovenie o zmluvnej pokute vo výške ušlého úroku, ktorý má navrhovateľ právo uplatniť si v prípade, že odporcovi vznikne povinnosť uhradiť celý poskytnutý úver. Navrhovateľ voči tomu namietol, pretože takúto pokutu predčasného splatenia úveru nie je možné úplne považovať za pokutu v pravom slova zmysle, pretože ide o vyčíslenie ušlého úroku po zosplatení, ktorý by bol pri riadnom splácaní započítaný v mesačných splátkach. Bol toho názoru, že výšku úrokov, ktorá je cenou plnenia, nie

je možné považovať za neprijateľnú podmienku, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

K odvolaniu navrhovateľa sa písomne vyjadrila odporkyňa, ktorá navrhla napadnutý rozsudok z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdiť.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O.s.p.), postupom bez nariadenia ústneho odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 3C/103/2013 bolo zaplatenie 2.647,13 eur s príslušenstvom.

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa určil, že zmluvná podmienka v Úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. patriacich k úveru podľa návrhu zmluvy z 12.02.2007 účastníkov navrhovateľa a odporkyne v znení:

§ 6 v prípade vzniku akejkoľvek zo skutočností uvedených pod písm. a., b., c., § 3 tejto Hlavy, ak je dôsledkom z nich povinností klienta uhradiť spoločnosti celý poskytnutý úver, je klient povinný uhradiť spoločnosti súčasne s úverom aj zmluvnú pokutu vo výške zmluvného úroku, čiže čiastku, na ktorú by spoločnosti vznikol z titulu úveru nárok, ak by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach. Spoločnosť je oprávnená v týchto prípadoch úver po zosplatení neúročiť.

A v Návrhu na uzatvorenie úverovej zmluvy Veľká pôžička SR platnosť tlače od 01.05.2006 uvedenom v Hlave 13. Záverečné ustanovenia § 3 v prípade omeškania úhrady splátky alebo splátky RU alebo ich časti alebo zmluvných pokút alebo platieb podľa Hlavy 7. § 6 týchto UP je klient povinný zaplatiť úrok z omeškania vo výške 0,08 % z dlžnej čiastky za každý začatý deň omeškania, najmenej však 100 Sk. V prípade omeškania s úhradou splátky úveru, prípadne splátky RU, či ich častí dlhšie ako 7 dní je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 8% z čiastky, z ktorej úhradou je v omeškaní. Ustanoveniami o zmluvnej pokute týchto UP nie sú žiadnym spôsobom dotknuté nároky spoločnosti voči klientovi na náhradu škody v plnej výške popri zmluvnej pokute. Spoločnosť je oprávnená zmluvnú pokutu alebo úrok z omeškania klientovi celkom alebo čiastočne odpustiť,

§ 4 V prípade omeškania klienta s úhradou splátky úveru, prípadne splátky RÚ, či je časti dlhšieho ako 6 mesiacov, je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 5% z úveru, z ktorého vrátením spoločnosti je v omeškaní, sú podmienkami neprijateľnými a neplatnými. Ďalej súd napadnutým rozsudkom odporkyne uložil zaplatiť navrhovateľovi sumu 900,63 eur s 0,024 % úrokom z omeškania denne od 14.06.2014 do zaplatenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a vo zvyšku návrh zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvého stupňa v časti určenia neprijateľnosti a neplatnosti zmluvných podmienok, v časti zamietnutia návrhu vo zvyšku a v časti trov konania.

Odvolateľ odvolanie odôvodnil tým, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolací dôvod v zmysle ustanovenia § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p. je daný, ak výsledok hodnotenia dôkazov súdom prvého stupňa nezodpovedá postupu vyplývajúcejmu z ustanovenia § 132 O.s.p., pretože súd zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo súd nezohľadnil rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané a vyšli počas konania najavo, alebo v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov účastníkov alebo vyšli najavo inak, z hľadiska ich závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti a vierohodnosti je logický rozpor, alebo ktoré odporujú ustanoveniam § 122 až § 135 O.s.p.. Odvolací dôvod v zmysle § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. je daný, ak súd

prvého stupňa posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo právnou normu síce správne určenú, nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

Odvolačný súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku na základe vykonaných dôkazov, dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

Odvolačný súd sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvého stupňa obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku, pričom v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Podľa názoru odvolacieho súdu sa jednalo o úverovú zmluvu uzavretú v rozpore s dobrými mravmi a na základe nekalých obchodných praktík, tak ako to aj konštatoval súd prvého stupňa. Postup navrhovateľa v prejednávanej veci pri uzatváraní zmluvy dňa 12.02.2007 bol jednoznačne nekalou praktikou a ako taký je hrubo v rozpore s dobrými mravmi. Tvrdenie navrhovateľa, že odporkyňa svojím podpisom potvrdila, že bola oboznámená s úverovými podmienkami spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s., že sú jej všetky ustanovenia zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť viazaná týmito podmienkami, je taktiež nekalou obchodnou praktikou, pretože treba brať do úvahy postavenie spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských právnych vzťahoch. Tu odvolací súd poukazuje na výstižné rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 16.01.2013 sp. zn. 6M-Cdo/9/2012, podľa ktorého: „...Kým rešpektovanie princípu „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa (poskytovateľa, podnikateľa) treba vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov, realite praktického života odporuje požiadavka na podrobnej (až detailnej) znalosti právnych predpisov zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti mu nemôže byť na ujmu...“.

Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že odporkyňu informoval pred uzavretím zmluvy v zmysle vyššie citovaného ustanovenia Zákona o spotrebiteľských úveroch a odkaz navrhovateľa prezentovaný v odvolaní na úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. nemá právnu relevanciu a nemožno z neho vyvodiť záver o skutočnosti, že navrhovateľ informačnú povinnosť podľa vyššie citovaného ustanovenia zákona splnil. Vzhľadom na uvedené, je záver súdu prvého stupňa, že úver je bezúročný a bez poplatkov správny.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a v odvolacom konaní úspešnej odporkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože táto na ich priznanie návrh nepodala (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3 : 0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.